

55 § Förbindelseleder för gångtrafik eller gods skall dimensioneras efter antalet arbetstagare och verksamhetens art.

56 § Om både fordons- och gångtrafik förekommer på förbindelselederna skall ett tillräckligt säkerhetsavstånd finnas mellan gående och fordonstrafik.

Ett tillräckligt stort fritt utrymme skall finnas mellan vägen för fordonstrafik och dörrar, portar, övergångsställen, korridorer och trappor så att fara för gående undviks.

Vid hörn skall gångtrafik vara avskild från fordonstrafik. Där det behövs skall det finnas en trafikspegel.

57 § För att skydda dem som arbetar skall förbindelselederna vara tydligt markerade där det behövs.

58 § Enstaka trappsteg liksom trösklar i korridorer och gångar skall undvikas.

Trappor och fasta stegar

59 § Trappor skall vara betryggande ur skyddssynpunkt och dimensionerade efter antalet som arbetar och verksamhetens art.

60 § Mellan en dörr och en nedåtgående trappa eller ett enstaka trappsteg skall det finnas ett trapplan som är tillräckligt stort med hänsyn till risken för fall.

61 § För tillträde till plattformar, balkonger och liknande utrymmen skall det finnas en fast uppstigningsanordning. I första hand skall en trappa väljas.

En fast stege som är högre än 6 m skall ha skydd mot nedstörtning.

Varumottag, kajer och ramper

62 § Till arbetsplatser och arbetslokaler skall när det behövs finnas varumottag. De skall vara så förlagda och anordnade och hållas i sådant skick att varuhanteringen kan ske på ett för kroppen skonsamt sätt för dem som levererar och tar emot varor.

Vid varumottag skall det finnas tillräckligt med uppställningsplats för gods och lastbärare. Där det behövs skall det finnas lastkaj.

63 § Lastkajer skall vara placerade och utformade så att fara undviks för angränsande trafik och gångtrafik.

Trappor med mer än 18 steghöjder bör lämpligen delas upp i två eller flera trapplopp med mellanliggande vilplan.

Det är viktigt att den fria höjden i trappor är tillräcklig.

Trappor som är högre än tre steghöjder behöver normalt ha räcke och ledstång. Ledstång placeras lämpligen på en höjd av 0,9 m, mätt vid stegnoson. Ledstång fungerar som stöd men också för att hejda ett påbörjat fall. Ledstång bör finnas på båda sidor om trappan. Breda trappor kan behöva delas upp med ledstång mellan filerna.

Alla övergångar mellan golv och trappa behöver vara lätta att uppmärksamma, för att minska risken för olycksfall. I vissa fall kan det därför vara nödvändigt med en särskild markering av det översta och det nedersta trappsteget.

Om fönster finns intill trappa är det viktigt att risken för fall genom fönstret är förebyggd.

För trappor och lejdare utomhus är det lämpligt att trappsteg och vilplan utförs av gallerdurk eller motsvarande för att minska vattensamling och isbildning.

Spiraltrappa anses säkrare än den raka därför att man för den ständiga riktningsändringen behöver ägna uppmärksamheten åt trappan, gå sakta och hålla i ledstången. Av samma skäl är den dock olämplig för den som har en börda. Med avseende på säkerheten bör en trappa därför normalt vara utförd som spiraltrappa endast om trafiken i trappan är ringa och om trappan inte används vid varutransport.

En trappa bör normalt inte vara smalare än 0,8 m. I en rak trappa som utgör huvudkommunikationsled eller där bårtransport kan förekomma är det lämpligt att bredden är minst 1,2 m.

Lämplig trappbredd i spiraltrappor är i allmänhet 0,8–1,0 m. De bör inte ha mindre bredd än 0,8 m för att ge tillräckligt utrymme, och inte större bredd än 1,0 m för att ledstångerna skall vara inom räckhåll från gånglinjen.

Till 60 § En nedåtgående trappa eller trappsteg direkt efter en dörr medför risk för fall. Golvnivån bör därför vara lika före och efter dörren, och trapplanet behöver ge utrymme för att en gående skall kunna stanna upp före trappan vid nedåtgående och kunna öppna dörren på ett säkert sätt vid uppåtgående.

Trapplanet bör normalt vara lika djupt som trappan är bred.

Till 61 § Med steg jämföras här lejdare och andra branta uppstigningsanordningar.

Exempel på skydd mot nedstörtning är att stegen förses med ryggskydd eller att personlig fallskyddsutrustning med styrt glidlås på fast förankringslina eller skena används. För att ett ryggskydd skall skydda mot fall utan att annars vara till hinder behöver vanligen avståndet mellan stegen och ryggskyddet vara ca 0,65 m.

Exempel på lämpligt utförande av ryggskydd på stege finns i svensk standard SS 83 13 40.

En stege som är högre än 10 m bör lämpligen ha vilplan. Därefter bör vilplan placeras med högst 6 m avstånd.

För fasta tillträdesanordningar till tak och på skorsten finns även bestämmelser i Boverkets byggregler (BBR).

Varumottag, kajer och ramper

Till 62 § Med varumottag avses t.ex. angöringsplats för fordon, lastkaj, uppställningsplats för gods och transportvägar.

Beroende på godsets mängd och tyngd kan behovet av varumottag vara olika. Den lämpliga lösningen kan efter behov vara t.ex. en större kajanläggning, en lastkaj som är gemensam för flera arbetslokaler, avlastning med truck i marknivå eller, vid små mängder, att varor tas emot via lokalens vanliga entré. Även kombinationer kan förekomma, t.ex. av lastkaj och avlastning i marknivå.

Varumottag behöver normalt medge rullande hantering av gods och erforderlig användning av lyfthjälpmedel.

Varumottag bör ha tillräcklig kapacitet för att begränsa hanteringen och undvika onödig omflyttning av gods. Det är viktigt att där finns tillräcklig uppställningsplats för normalt ankommande och avgående gods, returförpackningar, emballage och avfall.

Varumottag bör dimensioneras och utformas för erforderliga hanteringshjälpmedel och så att manuella lyft och manuell hantering kan ske i gynnsamma arbetsställningar, bl.a. inte över axelhöjd eller under knähöjd.

Varumottag bör placeras nära lager, hiss etc. för att begränsa transportererna. Angöring bör vara sådan att fordon står horisontellt och att brygga eller motsvarande för transport mellan fordon och kaj har liten lutning.

Råd om arbetsmiljö m.m. vid varumottag för lastbilar finns i svensk standard SS 84 10 05, Varumottag (utgåva 2, 1991), och i handboken "Att angöra en brygga" från Industriplanering, CTH, 1984.